

kan worden uitgesloten en het optreden van den exophthalmus aan de andere zijde op een voortgeleide besmetting door den sinus frontalis zal berust hebben; dit toch komt bij jeugdige personen, waar het tusschenschot in den sinus frontalis gemakkelijk wordt doorbroken, betrekkelijk veelvuldig voor.

Dat in twee dagen na openleggen van het oogkasabsces en de besmette bijholten exophthalmus, cyanose en zwelling van de oogleden reeds belangrijk waren verbeterd, is niet mogelijk, wanneer werkelijk de sinus cavernosus was afgesloten; het duurt in die gevallen weken en maanden, alvorens de stuwingsverschijnselen verdwijnen. Het is toch immers niet voldoende „de bron der besmetting uit te schakelen en daardoor het lichaam over de binnengedrongen bacteriën de baas te doen worden”, doch of de thrombus zou geheel opgeslorpt moeten worden en de doorgankelijkheid der ader hersteld, dan wel de vicarieerende afvoer voldoende capaciteit verkrijgen, en hiervoor zijn twee dagen wel wat al te kort.

Breda, 5 November 1917.

Dr. H. J. L. STRUYCKEN.

DE SCHRIJVER VAN HET ANTIDOTARIUM NICOLAÏ.

In mijn boekbeoordeeling van het *Antidotarium Nicolai* door W. S. VAN DEN BERG is tot mijn spijt een onjuistheid ingeslopen. Waarschijnlijk onder suggestieven invloed van NEUBURGER e. a. heb ik in plaats van NICOLAUS SALERNITANUS, NICOLAUS PRAEPOSITUS als schrijver van het *Antidotarium* genoemd en ben slachtoffer geworden van de naams- en persoonsverwarring, die hieromtrent in de literatuur bestaat. Waar VAN DEN BERG op bldz. XV van zijn inleiding juist hiertegen waarschuwt, betreur ik dezen lapsus calami te meer en acht mij verplicht hem te herstellen.

Gorinchem, 5 November 1917.

Dr. M. A. VAN ANDEL.

BUREAU VOOR DOKTERSNOODVOORZIENING.

Sinds de distributie van benzine, petroleum, kolen, enz. in handen gesteld is van bovenstaand bureau kan ik niet zeggen, dat wij er op verbeterd zijn. Wat de benzine en kolen aangaat, zijn mijn persoonlijke ervaringen althans treurig en ik wensch den tijd terug, dat de maatschappij Acetylina voor de levering zorgde. Half October moest ik nieuwe benzine hebben en hoewel ik tijdig bij collega SIKKEL aanvroeg, kwam er geen benzine, ook zelfs geen antwoord. Twee brieven, daarna ter herinnering geschreven en met redenen omkleed, waarom ik mijn praktijk niet zonder motor meer kon doen, bleven eveneens onbeantwoord. Ik wil gaarne aannemen, dat collega SIKKEL zijn best doet, maar ik krijg toch sterk den indruk, dat hij, door deze taak op zich te nemen, de zaak niet beheerscht. Wij worden wel gepaaid door een af en toe toegezonden circulaire of berichtkaart, maar daarmee schieten wij niet op.

Hoewel de weg, dien ik nu insla, mij zelf niet sympathiek is, zag ik geen mogelijkheid meer, om op andere wijze in den bestaanden toestand verandering te brengen, en hoop, dat het resultaat zal zijn een snelle afdoening der zaken.

Amsterdam, 7 November 1917.

J. J. VOORHOEVE.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **Kleurentherapie.** Dr. H. KEMP PROSSER is van meening, dat de kleur der omgeving een grooten invloed heeft op het herstel van zieken, vooral van hen, wier zenuwstelsel onder den invloed van ontploffingen heeft geleden. Een dame, Miss MC. CAUL, die zelf over een ziekenhuis beschikt, heeft den dokter een zaaltje afgestaan om zijn denkbeeld in toepassing te brengen. Hij gelooft, dat men de zieken zooveel mogelijk moet bevrijden van de gedachte, binnenshuis opgesloten te zijn.